

Strana 1/Side

- 1/
Jan SLIMÁČEK
DRAMATICKÝ OBRAZ
DRAMATIC PORTRAYAL 9 : 18
- 2/
Miroslav KUBIČKA/text Jan RIEDELBAUCH
PÍSNĚ O SKRYTÉ LÁSCE pro alt, flétnu, violu a harfu
SONGS OF UNREVEALED LOVE for alto voice, flute, viola and harp
- I. Jezero 3 : 34
The Lake
- II. Litanie slz 2 : 52
Litany of Tears
- III. Hudba 2 : 33
Music
- ORCHESTR NÁRODNÍHO DIVADLA, řídí Vít Mická /1/
NATIONAL THEATRE ORCHESTRA under Vít Mická /1/
Libuše Márová - alt/alto /2/
Magdalena Tůmová - flétna/flute /2/
Jan Pěruška - viola/viola /2/
Magdalena Spitzerová - harfa/harp /2/

Strana 2/Side 2

- 3/
Jiří TEML
FANTASIA APPASSIONATA pro varhany
FANTASIA APASSIONATA for organ 7 : 14
- 4/
Vladimír TICHÝ
NONET
- I. Allegretto 1 : 22
II. Adagio 5 : 43
III. Allegro molto 2 : 05
IV. Largo 5 : 44
- Jan Hora - varhany/organ /3/
ČESKÉ NONETO/CZECH NONET /4/
Václav Snítil - housle/violin, Milan Heřmánek - viola/viola,
Rudolf Lojda - violoncello/cello, Václav Fuka - kontrabas/
double-bass, Jiří Soušek - flétna/flute, Jiří Krejčí - hoboje/
oboe, Václav Kyzivát - klarinet/clarinet, Arnošt Charvát -
lesní roh/french horn, Jaroslav Řezáč - fagot/bassoon

Nahráno v Dvořákově síni Domu umělců v Praze, 1979
Recorded in the Dvořák Hall of the House of Artists, Prague 1979
Hudební režie/Music Director: Jaroslav Krček, Milan Slavický
Zvuková režie/Sound Engineer: Aleš Wimmer, Jaroslav Vašíček
Cover © Stanislav Čáp, 1980
Photo © Jiří Hanzlík, 1980
Sleevenote © Petar Zapletal, 1980
Panton, vydavatelství Českého hudebního fondu,
Řiční 12, 118 39 Praha 1

JAN SLIMÁČEK MIROSLAV KUBIČKA JIŘÍ TEML VLADIMÍR TICHÝ

Čtyři skladby na této desce vzešly z tvůrčích dílen mladých skladatelů - i když letopočty jejich narození zahrnují značně široké časové rozpětí: nejmladšímu Miroslavu Kubičkově ještě nebylo třicet let, zatímco Jiří Teml už překročil čtyřicítku. Nicméně je jejich tvůrčí úsilí právem chápáno jako mladistvě hledačské objevování vlastní cesty k novému, osobitě původnímu hudebnímu a uměleckému vyjádření.

Jiří Teml pochází ze západních Čech (nar. 1935 ve Vimperku). Temlova cesta k hudbě nebyla nijak přímočará: nejdříve vystudoval ekonomiku a s hudbou se dlouho setkával jen na okraji svého občanského povolání jako aranžér populární hudby. Teprve potom získal odborné hudební vzdělání u Bohumila Duška a Jiřího Jarocho a soustředil se k tvorbě artificiální hudby. Uspěl jako autor „Tří žertovných madrigalů“ a řady komorních skladeb, s oblibou psaných často pro dechové nástroje (Concerto pro dechové kvinteto a smyčce); v žánru tzv. „vysokého populáru“ přinesl rovněž několik zajímavých kompozic (např. „Suita gioccosa“ a „Žertovný kvapík“). V roce 1975 zadal Teml do soutěže Pražského jara svou varhanní skladbu „Fantasia appassionata“ a získal v náročné konkurenci II. cenu. O tři roky později byla na přehlídce nové tvorby českých skladatelů uvedena Temlova I. symfonie s programovým podtitulem „Lidé a prameny“.

Ve „Fantasii appassionatě“, se kterou se setkáváme na této desce, dospěl Jiří Teml ve svém tvůrčím vývoji nesporně nejdále na cestě za autorsky svérázným kompozičním projevem. V rámci uvolněné fantazijní formy zaujme v zásadě jednoduchá a přehledná motivická práce: z prostého tématického základu vyrůstá v rámci polyfonní techniky prudká a účinná gradace, po jejímž vyvrcholení se celá hudební faktura vrací zpět k měkce něžnému výrazu až pastorálního typu. Temlova Fantasia zazněla v provedení předního českého varhaníka Jana Hory na koncertech v několika evropských zemích.

JAN SLIMÁČEK (1939) pochází z Kelče, ale brzy po ukončení svých odborných studií (základní vzdělání získal v Kroměříži, v letech 1959—62 studoval na pražské konzervatoři) zakotvil existenčně v Západočeském kraji (nejprve působil jako pedagog na Lidové škole umění v Plzni, od roku 1967 je hudebním režisérem plzeňské krajské rozhlasové stanice). Slimáček je autorem nevelkého počtu skladeb: připomeneme z nich alespoň Symfoniettu pro smyčce z roku 1962, skladby „Musica per orchestra“ (1967) a „Musica e canto“ pro sbor a orchestr z roku 1971 a cyklus „Orationes ed psalmi“, odměněný cenou jihlavského festivalu vokální tvorby; na gramofonové desce byl v PANTONu vydán jeho Klavírní kvartet z roku 1967.

Slimáček se aktivně podílí také na práci elektroakustické laboratoře plzeňského rozhlasového studia. Jeho „Dramatický obraz“ je pozoruhodnou zvukovou studií: z úvodních lineárních, respektive horizontálně vrstvených zvukových ploch v chromaticky stěsnaném tónovém trsu vyrůstá hudba, působivě evokující nejen dramaticky vypjatou atmosféru, ale v ní také pocit úzkosti člověka našeho času, z něhož nachází skladatel východisko ve ztišené klidném lyrickém spočinutí. Barevnost instrumentační palety, ale zejména emocionální naléhavost této hudby činí Slimáčkovo dílo posluchačsky přitažlivým sdělením o myšlenkových a citových hnutích současného člověka.

Také VLADIMÍR TICHÝ (1946) se k hudbě propracoval teprve poté, co ovládl docela jinou profesi: jsa původním povoláním konstruktérem elektrických strojů, studoval nejprve při zaměstnání v letech 1964 až 1970 na pražské Lidové konzervatoři, v následujících pěti letech ho na hudební fakultě Akademie muzických umění odborně vedl národní umělec prof. Jiří Pauer. Další dva roky věnoval pak Tichý ještě postgraduálnímu studiu hudební teorie. Tichý působí již několik let jako pedagog na Konzervatoři pro mládež s vadami zraku. Z dosavadního skladatelského díla zaujala zejména Tichého Symfonietta, cyklus písní „Oblaka“ pro soprán, flétnu a klavír, „Dětská suita“ pro komorní orchestr a komorní kantáta „Zdraví“ na text M. Tůmy.

Čtyřvětý Nonet ukazuje introvertně orientovaný umělecký i lidský profil mladého skladatele už tím, jak jsou tu jednotlivé části tempové rozvrstveny: úvodní Allegretto je jen nejstručnějším, zato však výrazově hutným zkratkovitým vstupem, tradičně citěná, ale hluboce do nitra lidské psychiky ponořená lyrika naplňuje druhou část, vystřídanou pak ostře rytmizovaným scherzosním Allegrem věty třetí, jejíž náznakově „marciální“ rytmika vlastně nenachází uvnitř větého celku markantnější tradiční tempový kontrast; dílo uzavírá Adagio z jehož dlouhodeché široké melodiky dýchá zvláštní nostalgie. Zejména tato závěrečná, do teskné nálady ústící věta připomene atmosféru symfonických pláten Šostakovičových - jakoby takové silná inspirace vedla skladatelovo hudební citění i při promyšlen instrumentační sazby, která v ryze komorním obsazení devítičlenného ansámblu působí vysloveně „symfonizujícím“ účinkem.

Nejmladší ze čtyř autorů MIROSLAV KUBIČKA (1951) byl rovněž ve skladbě žákem prof. Jiřího Pauera. Navzdory svému mládí má už Kubička v seznamu svých děl zapsanu hezkou řádku skladeb: Suitu pro smyčcové trio, Tři věty pro dechový kvintet, Pět písní pro soprán, housle, lesní roh a klavír, Preludium, Ukolébavku a Toccatu pro klavír, smyčcový kvartet, Klavírní koncert, Symfoniettu pro komorní orchestr a řadu dalších děl.

Kubičkovy „Písně o skryté kráse“ pro alt, flétnu, violu a harfu jsou psány na texty Jana Riedelbaucha (mimochodem jednoho z členů muzikantské rodiny, v níž prakticky všichni sourozenci spojili svůj život s hudbou), a jejich obsahem je nejvnitřnější lyrika. „Jezero“ je formově uvolněným lyrickým zpěvem, oživeným poznenáhlu rostoucí dynamickou gradací, „Litanie slz“ teskným nenie, zatímco „Hudba“ k oběma předcházejícím, v převaze lyrickým scénám cyklu přidává prvky dětsky bezprostřední radosti a hravého pohybu; zpívá se tu v půvabném poetickém obraze o „... skutečné kráse, která vždy přetéká všechny nádoby...“. Hudba Kubičkova cyklu má blízkost k inspiračnímu světu Prokofjevovu; je však svěbytná v básnickém vidění světa.

The four works by contemporary Czech composers featured on this record demonstrate the effort of the young generation to discover an original message.

Jiří Teml (1935) comes from Vimperk in Western Bohemia; his Fantasia appassionata for organ won 2nd Prize in the creative competition at the 1975 Prague Spring Music Festival. Within the free form appropriate to a fantasia, the listener will be attracted by the clearcut motivic work, which produces, by polyphonic technique an impressive gradation with powerful sound and colour. Jan Hora has performed the Fantasia outside Czechoslovakia several times with great success.

JAN SLIMÁČEK (1939) studied under Prof. M. Kabeláč, and now he works in a West Bohemian radio station, where he is also involved in the activities of an experimental electroacoustical laboratory. His Dramatic Portrayal is a study in sound, in which the introductor horizontal layers of chromatic tone clusters generate impressive emotionally urgent music as a message of the powerful intellectual and emotional stimuli by which the present world influences the contemporary man.

VLADIMÍR TICHÝ (1946) studied under Prof. Jiří Pauer, and now he teaches at the Conservatory for Young People with Eyesight Disabilities in Prague. The characteristic feature of Tichý's four-movement Nonet is its quasi-symphonic orchestration pattern particularly the Adagio of the final part, whose strangely nostalgic broad melody line reminds of Shostakovich's broad orchestral canvases.

MIROSLAV KUBIČKA (1951) also studied under J. Pauer at Prague's Academy of Musical Arts. His Songs, lyrical and introverted, correspond perfectly with Riedelbauch's verse; only the final Music clears up the sentimental mood of the preceding sections with child-like, spontaneous images full of playful cheer.